

Tablica 1.

Ukupan godišnji prihod 2022 (KM)			
	Podnositelj prijave GAS RES	Ciljano društvo COMSAR ENERGY	COMSAR ENERGY GROUP LIMITED
BiH	(..**)	(..**)	(..**)
Svijet	(..**)	(..**)	(..**)

*ukupan prihod iz Prijave, ukupan prihod iz fin izvješća (..**) KM

Godišnji prihod sudionika koncentracije predstavlja ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se izravno odnose na sudionike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine) u smislu članka 9. točka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

Prema podacima iz Prijave (Tablica 1.) sudionici koncentracije nisu ispunili uvjet ukupnog godišnjeg prihoda, u smislu članka 14. stavak (1) točka b) Zakona.

Također, sudionici koncentracije nisu ispunili uvjet iz članka 14. stavak (1) točka b) u pogledu tržišnog udjela s obzirom da oba sudionika koncentracije za sada nisu aktivni na mjerodavnom tržištu proizvodnje i prodaje električne energije u Bosni i Hercegovini.

Na temelju naprijed navedenog, utvrđeno je da Podnositelj prijave nije bio obavezan podnijeti prijavu koncentracije u smislu članka 14. Zakona, te je odlučeno kao u izreci.

Sukladno sa naprijed navedenim donesena je odluka kao u izreci.

6. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave na ovaj Zaključak, sukladno sa člankom 2. Tarifni broj 108. točka c) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18) dužan je platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

7. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovoga Zaključka.

Broj UP-01-26-1-011-8/23

30. svibnja 2023. godine

Sarajevo

Predsjednik

Nebojša Popić, v. r.

АГЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВНУ СЛУЖБУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

656

На основу члана 5. Оdlуке о начину полагања јавног и стручног испита ("Службени гласник БиХ", бр. 96/07, 43/10, 103/12 и 56/19) и члана 16. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17), Агенција за државну службу доноси

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЈЕНАМА ПРАВИЛНИКА О ПРОГРАМУ ПОЛАГАЊА ЈАВНОГ ИСПИТА

Члан 1.

У Правилнику о програму полагања јавног испита ("Службени гласник БиХ", бр. 28/08 и 18/12), у члану 1. став (2) текст: ("Службени гласник БиХ" бр. 96/07 и 43/10)" мијења се и гласи: ("Службени гласник БиХ" бр. 96/07, 43/10, 103/12 и 56/19)".

Члан 2.

Члан 5. мијења се и гласи:

"Члан 5.

(Дијелови области – градиво и правни извори)

1. Основе уставног система Босне и Херцеговине

Градиво:

- опште карактеристике Босне и Херцеговине као државе;
- људска права и основне слободе;
- надлежности институција Босне и Херцеговине;
- надлежности ентитета;
- додатне надлежности Босне и Херцеговине;
- Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине (Заступнички дом и Дом народа – избор, мандат, састав, начин одлучивања и надлежности);
- Предсједништво Босне и Херцеговине (избор, мандат, састав и надлежности);
- Савјет министара Босне и Херцеговине (именовање, мандат, састав и надлежности);
- Уставни суд Босне и Херцеговине (састав, начин избора и одлучивања и одлуке);
- Централна банка Босне и Херцеговине (састав и надлежности);
- основе уставног система Федерације Босне и Херцеговине (опште карактеристике, састав, законодавна, извршна и судска власт);
- основе уставног система Републике Српске (опште карактеристике, законодавна, извршна и судска власт);
- Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине.

Правни извори:

1. Устав Босне и Херцеговине (Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини – Анекс IV) и Амандман I на Устав Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 25/09).
2. Устав Федерације Босне и Херцеговине са амандманима ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05 и 88/08).
3. Устав Републике Српске са амандманима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 и 117/05).

2. Основе система државне управе Босне и Херцеговине

Градиво:

- Савјет министара Босне и Херцеговине (састав, именовање, одобравање и смјењивање, начин рада и одлучивања);
- канцеларије, службе и радна тијела Савјета министара Босне и Херцеговине (стална тијела, привремена тијела);
- односи Савјета министара и других тијела у Босни и Херцеговини (односи са Парламентарном скупштином Босне и Херцеговине);
- министарства Босне и Херцеговине (број и надлежности);
- појам органа управе;
- послови управе (извршавање закона и других прописа, обављање управног надзора, доношење прописа, предлагање и давање препорука у погледу закона и других прописа, одговарање на питања законодавне и

- извршне власти, обављање других управних и стручних послова);
- повјеравање јавних овлашћења;
- однос органа управе према Парламентарној скупштини;
- однос органа управе према Савјету министара;
- међусобни односи органа управе;
- начела организације органа управе;
- оснивање и врсте органа управе Босне и Херцеговине;
- правилник о унутрашњој организацији органа управе (садржај и начин доношења);
- руковођење органима управе;
- руководиоца органа управе и његови замјеници (именовање и смјењивање и овлашћења);
- руководиоци државних службеници и њихова одговорност;
- одговорност руководиоца органа управе и његових замјеника;
- инспекцијски надзор (ко обавља инспекцијски надзор, покретање поступка, овлашћења инспектора, врсте управних мјера, повјеравање послова специјализованим правним лицима);
- управна инспекција;
- средства за рад органа управе;
- прописи и други акти органа управе.

Правни извори:

1. Закон о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08).
2. Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 и 83/17).
3. Закон о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17).
4. Пословник о раду Савјета министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 22/03).

3. Управни поступак и управни спор

Градиво:

- (1) Управни поступак:
 - важење закона, посебни поступци и супсидијарна примјена закона;
 - основна начела управног поступка;
 - надлежност (стварна и мјесна надлежност, сукоб надлежности, службено лице овлашћено за вођење поступка и за рјешавање, правна помоћ, изузеће);
 - странка и њено заступање;
 - комуникација органа и странака;
 - достављање писмена;
 - рокови (врсте и рачунање рокова);
 - поврат у пређашње стање;
 - одржавање реда;
 - трошкови поступка;
 - покретање поступка и захтјеви странака;
 - поступак до доношења рјешења;
 - доказивање;
 - рјешење;
 - закључак;
 - жалба;
 - ванредни правни лијекови;

- правне посљедице поништавања и укидања рјешења;
 - извршно рјешење и закључак;
 - извршење рјешења.
- (2) Управни спор:
 - појам управног спора;
 - право на покретање управног спора;
 - надлежност за рјешавање управног спора;
 - управни акти против којих се може водити управни спор;
 - акти против којих се не може водити управни спор;
 - побијање управног акта;
 - покретање управног спора;
 - одлуке суда у управном спору;
 - ванредни правни лијекови;
 - трошкови поступка;
 - обавезност пресуда;
 - поступак заштите слобода и права загарантованих Уставом.

Правни извори:

1. Закон о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/0, 41/13 и 53/16).
2. Закон о управним споровима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10).

4. Основе радних односа

Градиво:

- (1) Радни односи запосленика у институцијама Босне и Херцеговине:
 - основни појмови везано за запосленике институција Босне и Херцеговине;
 - пријем у радни однос;
 - јавни оглас;
 - уговор о раду;
 - пробни рад;
 - одмори и одсуства;
 - заштита запосленика;
 - оцјена рада запосленика;
 - приправници и волонтерски рад;
 - стручни испит;
 - дисциплинска одговорност;
 - престанак уговора о раду;
 - права и обавезе и заштита права из радног односа запосленика;
 - стављање запосленика на располагање;
 - правилник о раду;
 - колективни уговор;
 - репрезентативни синдикат;
 - штрајк;
 - надзор над примјеном прописа о раду.
- (2) Радни односи државних службеника:
 - општи појмови о државној служби;
 - радна мјеста у државној служби;
 - права државних службеника;
 - дужности државних службеника;
 - неспојивости с дужностима државних службеника;
 - дозвољене додатне активности државних службеника;
 - секретар с посебним задатком;
 - савјетници;

- интерно оглашавање;
- јавно оглашавање;
- општи услови за постављење државног службеника;
- комисија за избор државних службеника;
- јавни конкурс и изборни процес;
- постављење државног службеника;
- запошљавање на одређено вријеме;
- пробни период;
- оцјена рада и унапређење;
- премјештај (интерни и екстерни) и директно преузимање;
- прекобројност;
- услови рада државног службеника (одмори, одсуства, рад са скраћеним радним временом);
- престанак радног односа државног службеника;
- дисциплинска одговорност државног службеника и дисциплински поступак;
- управљање државном службом (институције, Агенција за државну службу, Одбор државне службе за жалбе).

Правни извори:

1. Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 и 93/17).
2. Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17).
3. Одлука о случајевима у којима се може дати одобрење државном службенику да обавља додатну активност ("Службени гласник БиХ", бр. 21/04 и 58/10).
4. Одлука о начину полагања јавног и стручног испита ("Службени гласник БиХ", бр. 96/07, 43/10, 103/12 и 56/19).
5. Правилник о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 62/10, 30/14 и 38/17).
6. Правилник о дисциплинској одговорности државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 20/03 и 94/10).

5. Канцеларијско пословање у органима управе**Градиво:**

- појам, садржај и начела канцеларијског пословања;
- акти који се примјењују у канцеларијском пословању (одлуке, рјешења, доносиоци истих);
- значење појединих термина у канцеларијском пословању (акт, прилог, предмет, досије, фасцикл, писарница, архива);
- основне књиге евиденције у канцеларијском пословању;
- класификационе ознаке предмета и аката;
- примање, отварање, прегледање и распоређивање (сигнирање) поште;
- завођење аката (начин и вријеме завођења, пријемни штампил);
- евиденција о предметима и актима (уписник и дјеловодник);
- достављање предмета и аката у рад (интерна доставна књига, пријем и отпрема рачуна);

- рад службеника овлашћених за рјешавање предмета и аката (прикупљање података, саставни дијелови службеног акта, враћање ријешених предмета у писарницу);
- развођење предмета и аката;
- роковник предмета;
- отпремање поште;
- печати органа власти (намјена, облик, садржај, израда, чување и употреба, евиденције, нестанак и израда новог умјесто несталога печата);
- архивирање предмета.

Правни извори:

1. Одлука о канцеларијском пословању у институцијама ("Службени гласник БиХ", број 74/14).
2. Упутство о начину вршења канцеларијског пословања у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", број 30/15).
3. Закон о печату институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/98, 14/03 и 62/11).
4. Упутство о поступку и начину израде, начину вођења и садржају евиденције о печатима, уништавању и стављању ван употребе печата институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 6/12).
5. Правилник о преузимању архивске грађе у Архив Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 10/03).
6. Правилник о заштити и чувању архивске грађе у Архиву Босне и Херцеговине и регистратурне грађе у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 10/03).
7. Упутство о архивској књизи, чувању регистратурне и архивске грађе, одабирању архивске грађе и примопредаји архивске грађе између министарстава, служби, институција и других тијела Савјета министара БиХ и Архива БиХ ("Службени гласник БиХ", број 16/06).

6. Јавне финансије у институцијама Босне и Херцеговине**Градиво:**

- буџет (усвајање, предлагање и одобравање годишњег буџета, приоритет у плаћању, ликвидност буџета, макроекономске пројекције, приходи, класификација);
- Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине (институција, пласирање средстава, инвестирање);
- трезорски систем пословања (појам, увид у документацију, признавање расхода);
- буџетски корисник (статус, регистар, обавезе, достављање извјештаја, управљачка одговорност, достава буџетског захтјева, оперативни план, интерни акти за стварање и евидентирање обавеза);
- приходи за финансирање буџета (обезбјеђење прихода, приходи по изворима, признавање прихода);
- буџетска резерва (финансирање из резерве, износ);
- централизована исплата плата - улога Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине;
- финансијско управљање и контрола (надлежност, компоненте, ризик);
- таксе (настанак обавезе, застара, поврат, ослобађање);
- ино задуживања и сервисирања међународних обавеза (правни основ, обухватност, фискални агент, задуживање ентитета и Брчко Дистрикта);

- Централна банка Босне и Херцеговине (Управни одбор Централне банке Босне и Херцеговине - састав, мандат, смјена члана, профит, ревизија рачуна; Централна канцеларија Централне банке и главне јединице - основни задатак; девизни курс валуте Босне и Херцеговине; обавезне резерве код Централне банке - проценат обавезне резерве);
 - глобални оквир фискалног биланса и политика у Босне и Херцеговине (форма усвајања, процјене прихода од индиректних пореза у Босни и Херцеговини, фискални циљ);
 - Фискални савјет Босне и Херцеговине (доношење одлука, финансирање, Савјетодавна група, организационе и административне функције);
 - интерна ревизија (активност, функција, критеријуми, сукоб, прописана обавеза, примјена);
 - Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине (устојава, надлежност Координационог одбора);
 - Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (именовања, право ревизора, специјална ревизија, нацрт ревизије, имунитет, буџет Канцеларије за ревизију институција Босне и Херцеговине, систем обезбјеђења квалитета);
 - индиректни порез (обухватност, надлежност, начин уплате);
 - Управа за индиректно опорезивање (статус, организациона структура, јединствени рачун, уговор о обављању банкарског и фискалног агента, предсједавајући Управног одбора УИО, директор УИО);
 - јавна набавка (примјена, уговорни орган, изузећа, вриједносни разреди, надлежност Агенције за јавне набавке, Одбор Агенције за јавне набавке, пријем понуде, скраћени рокови);
 - Канцеларија за разматрање жалби по јавним набавкама Босне и Херцеговине (чланови, извјештаји, жалилац);
 - акцизе (производи, основица, закон, наплата и расподела, контрола, маркице, минимална акциза);
 - приходи од индиректних пореза (критеријуми за расподелу, начин расподеле);
 - порез на додану вриједност (појам, врста пореза, настанак обавезе, основица за обрачун, изузеће, порески период, подношење пријаве за плаћање ПДВ-а, ПДВ обвезник);
 - дугорочни дуг (период трајања, Савјетодавна комисија за дуг, ограничење задуживања, државне гаранције);
 - Одбор за ревизију – устојава;
 - главна књига трезора;
 - реструктурисање расхода;
 - унутрашњи дуг – појам;
 - привремено финансирање – провођење.
3. Закон о административним таксама ("Службени гласник БиХ", бр. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 и 98/12);
 4. Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 52/05, 103/09 и 90/16);
 5. Закон о Централној банци Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03 - испр., 9/05, 76/06 и 32/07);
 6. Закон о Фискалном савјету у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 63/08);
 7. Закон о интерној ревизији институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 27/08 и 32/12);
 8. Закон о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 12/06);
 9. Закон о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини (Службени гласник БиХ", бр. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 и 91/17);
 10. Закон о јавним набавкама (Службени гласник БиХ", бр. 39/14 и 59/22);
 11. Закон о акцизама у Босни и Херцеговини (Службени гласник БиХ", бр. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 и 50/22);
 12. Закон о уплатама на јединствени рачун и расподелу прихода (Службени гласник БиХ", бр. 55/04, 34/07, 49/09 и 91/17);
 13. Закон о порезу на додатну вриједност (Службени гласник БиХ", бр. 09/05, 35/05, 100/08 и 33/17);
 14. Закон о Управи за индиректно опорезивање (Службени гласник БиХ", број 89/05);
 15. Одлука о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 59/19);
 16. Правилник о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/15 и 91/17);
 17. Упутство о садржају и начину вођења Регистра корисника буџета институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 52/13).

7. Основи европских интеграција

Грaдивo:

- историјат развоја Европске уније (оснивачки уговори, ревизије оснивачких уговора и њихове тековине);
- институционална структура Европске уније и систем одлучивања у Европској унији (институције ЕУ, савјетодавна тијела ЕУ, агенције и службе ЕУ, законодавни троугао ЕУ, поступци усвајања прописа ЕУ и систем гласања);
- правни систем Европске уније и надлежности Европске уније (извори права ЕУ, инструменти права ЕУ и надлежности ЕУ);
- политике Европске уније (нпр. буџет; унутрашње тржиште; економска и монетарна унија; заједничка пољопривредна политика, заједничка спољна и безбједносна политика; правда, слобода и безбједност);
- политика проширења Европске уније (историјат проширења ЕУ, кључни елементи и инструменти политике проширења ЕУ);
- Босна и Херцеговина и Европска унија (хронологија односа између БиХ и ЕУ, процес приступања БиХ у ЕУ, Споразум о стабилизацији и придруживању,

Правни извори:

1. Устав Босне и Херцеговине (Анекс IV Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и ("Службени гласник БиХ", број 25/2009 - Амандман I)
2. Закон о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22);

координација процеса европских интеграција, усклађивање законодавства БиХ с законодавством ЕУ, финансијско-техничка помоћ ЕУ и превозије у процесу европских интеграција).

Правни извори и литература:

1. Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Босне и Херцеговине, са друге стране ("Службени гласник БиХ – Међународни уговори", број 10/08).
2. Одлука о систему координације процеса европских интеграција у БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 72/16 и 35/18).
3. Одлука о поступку усклађивања законодавства Босне и Херцеговине са правном течевиниом Европске уније ("Службени гласник БиХ", бр. 75/16 и 02/18).
4. Појмовник европских интеграција, Дирекција за европске интеграције, Сарајево, 2020. година.
5. Шта доноси инструмент претприступне помоћи IPA III 2021. – 2027., Дирекција за европске интеграције, Сарајево, 2021. година.

Поред прописа објављених у "Службеном гласнику БиХ", остали наведени материјал, у издању Дирекције за европске интеграције, објављен је на веб-страницама Агенције за државну службу Босне и Херцеговине www.adc.gov.ba и Дирекције за европске интеграције www.dei.gov.ba, а информације везане за градиво доступне су и на www.europa.eu.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-02-2-757/23

30. јуна 2023. године

Сарајево

Директор

Невен Акшамиджа, с. р.

На основу члана 5. Одлуке о начину полагања јавног и стручног испита ("Службени гласник БиХ" бр. 96/07, 43/10, 103/12 и 56/19) и члана 16. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17), Агенција за државну службу доноси

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЈЕНАМА ПРАВИЛНИКА О ПРОГРАМУ ПОЛАГАЊА ЈАВНОГ ИСПИТА

Члан 1.

У Правилнику о програму полагања јавног испита ("Службени гласник БиХ", бр. 28/08 и 18/12), у члану 1. став (2) текст: ("Службени гласник БиХ" бр. 96/07 и 43/10) мијенја се и гласи: ("Службени гласник БиХ" бр. 96/07, 43/10, 103/12 и 56/19)".

Члан 2.

Члан 5. мијенја се и гласи:

"Члан 5.

(Дјелови области – градиво и правни извори)

1. Основе уставног система Босне и Херцеговине

Градиво:

- опће карактеристике Босне и Херцеговине као државе;
- људска права и основне слободе;
- надлежности институција Босне и Херцеговине;
- надлежности ентитета;
- додатне надлежности Босне и Херцеговине;

- Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине (Представнички дом и Дом народа – избор, mandat, sastav, način odlučivanja i nadležnosti);
- Predsjedništvo Bosne i Hercegovine (izbor, mandat, sastav i nadležnosti);
- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (imenovanje, mandat, sastav i nadležnosti);
- Ustavni sud Bosne i Hercegovine (sastav, način izbora i odlučivanja i odluke);
- Centralna banka Bosne i Hercegovine (sastav i nadležnosti);
- osnove ustavnog sistema Federacije Bosne i Hercegovine (opće karakteristike, sastav, zakonodavna, izvršna i sudska vlast);
- osnove ustavnog sistema Republike Srpske (opće karakteristike, zakonodavna, izvršna i sudska vlast);
- Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine.

Правни извори:

1. Ustav Bosne i Hercegovine (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini – Aneks IV) i Amandman I na Ustav Bosne i Hercegovine ("Службени гласник БиХ", број 25/09).
2. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine sa amandmanima ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05 и 88/08).
3. Ustav Republike Srpske sa amandmanima ("Службени гласник Републике Српске", бр. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 и 117/05).

2. Основе система државне управе Босне и Херцеговине

Градиво:

- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (sastav, imenovanje, odobravanje i smjenjivanje, način rada i odlučivanja);
- uredi, službe i radna tijela Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (stalna tijela, privremena tijela);
- odnosi Vijeća ministara i drugih tijela u Bosni i Hercegovini (odnosi sa Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine);
- ministarstva Bosne i Hercegovine (broj i nadležnosti);
- pojam organa uprave;
- poslovi uprave (izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje propisa, predlaganje i davanje preporuka u pogledu zakona i drugih propisa, odgovaranje na pitanja zakonodavne i izvršne vlasti, obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova);
- povjeravanje javnih ovlaštenja;
- odnos organa uprave prema Parlamentarnoj skupštini;
- odnos organa uprave prema Vijeću ministara;
- međusobni odnosi organa uprave;
- načela organizacije organa uprave;
- osnivanje i vrste organa uprave Bosne i Hercegovine;
- pravilnik o unutrašnjoj organizaciji organa uprave (sadržaj i način donošenja);
- rukovođenje organima uprave;
- rukovodilac organa uprave i njegovi zamjenici (imenovanje i smjenjivanje i ovlaštenja);
- rukovodeći državni službenici i njihova odgovornost;
- odgovornost rukovodioca organa uprave i njegovih zamjenika;

- inspeksijski nadzor (ko obavlja inspeksijski nadzor, pokretanje postupka, ovlaštenja inspektora, vrste upravnih mjera, povjeravanje poslova specijaliziranim pravnim licima);
- upravna inspekcija;
- sredstva za rad organa uprave;
- propisi i drugi akti organa uprave.

Pravni izvori:

1. Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08).
2. Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17).
3. Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17).
4. Poslovnik o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/03).

3. Upravni postupak i upravni spor**Gradivo:**

- (1) Upravni postupak:
 - važenje zakona, posebni postupci i supsidijarna primjena zakona;
 - osnovna načela upravnog postupka;
 - nadležnost (stvarna i mjesna nadležnost, sukob nadležnosti, službeno lice ovlašteno za vođenje postupka i za rješavanje, pravna pomoć, izuzeće);
 - stranka i njeno zastupanje;
 - komuniciranje organa i stranaka;
 - dostavljanje pismena;
 - rokovi (vrste i računanje rokova);
 - povrat u predašnje stanje;
 - održavanje reda;
 - troškovi postupka;
 - pokretanje postupka i zahtjevi stranaka;
 - postupak do donošenja rješenja;
 - dokazivanje;
 - rješenje;
 - zaključak;
 - žalba;
 - vanredni pravni lijekovi;
 - pravne posljedice poništavanja i ukidanja rješenja;
 - izvršno rješenje i zaključak;
 - izvršenje rješenja.
- (2) Upravni spor:
 - pojam upravnog spora;
 - pravo na pokretanje upravnog spora;
 - nadležnost za rješavanje upravnog spora;
 - upravni akti protiv kojih se može voditi upravni spor;
 - akti protiv kojih se ne može voditi upravni spor;
 - pobijanje upravnog akta;
 - pokretanje upravnog spora;
 - odluke suda u upravnom sporu;
 - vanredni pravni lijekovi;
 - troškovi postupka;
 - obaveznost presuda;
 - postupak zaštite sloboda i prava zagarantiranih Ustavom.

Pravni izvori:

1. Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/0, 41/13 i 53/16).
2. Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10).

4. Osnove radnih odnosa**Gradivo:**

- (1) Radni odnosi zaposlenika u institucijama Bosne i Hercegovine:
 - osnovni pojmovi vezano za zaposlenike institucija Bosne i Hercegovine;
 - prijem u radni odnos;
 - javni oglas;
 - ugovor o radu;
 - probni rad;
 - odmori i odsustva;
 - zaštita zaposlenika;
 - ocjena rada zaposlenika;
 - pripravnici i volonterski rad;
 - stručni ispit;
 - disciplinska odgovornost;
 - prestanak ugovora o radu;
 - prava i obaveze i zaštita prava iz radnog odnosa zaposlenika;
 - stavljanje zaposlenika na raspolaganje;
 - pravilnik o radu;
 - kolektivni ugovor;
 - reprezentativni sindikat;
 - štrajk;
 - nadzor nad primjenom propisa o radu.
- (2) Radni odnosi državnih službenika:
 - opći pojmovi o državnoj službi;
 - radna mjesta u državnoj službi;
 - prava državnih službenika;
 - dužnosti državnih službenika;
 - nespojivosti s dužnostima državnih službenika;
 - dozvoljene dodatne aktivnosti državnih službenika;
 - sekretar s posebnim zadatkom;
 - savjetnici;
 - interno oglašavanje;
 - javno oglašavanje;
 - opći uslovi za postavljenje državnog službenika;
 - komisija za izbor državnih službenika;
 - javni konkurs i izborni proces;
 - postavljenje državnog službenika;
 - zapošljavanje na određeno vrijeme;
 - probni period;
 - ocjena rada i unapređenje;
 - premještaj (interni i eksterni) i direktno preuzimanje;
 - prekobrojnost;
 - uslovi rada državnog službenika (odmori, odsustva, rad sa skraćenim radnim vremenom);
 - prestanak radnog odnosa državnog službenika;
 - disciplinska odgovornost državnog službenika i disciplinski postupak;
 - upravljanje državnom službom (institucije, Agencija za državnu službu, Odbor državne službe za žalbe).

Pravni izvori:

1. Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17).

2. Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17).
3. Odluka o slučajevima u kojima se može dati odobrenje državnom službeniku da obavlja dodatnu aktivnost ("Službeni glasnik BiH", br. 21/04 i 58/10).
4. Odluka o načinu polaganja javnog i stručnog ispita ("Službeni glasnik BiH", br. 96/07, 43/10, 103/12 i 56/19).
5. Pravilnik o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 62/10, 30/14 i 38/17).
6. Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 20/03 i 94/10).

5. Kancelarijsko poslovanje u organima uprave

Gradivo:

- pojam, sadržaj i načela kancelarijskog poslovanja;
- akti koji se primjenjuju u kancelarijskom poslovanju (odluke, rješenja, donosioci istih);
- značenje pojedinih termina u kancelarijskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosije, fascikl, pisarnica, arhiva);
- osnovne knjige evidencije u kancelarijskom poslovanju;
- klasifikacione oznake predmeta i akata;
- primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte;
- zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijemni štambilj);
- evidencija o predmetima i aktima (upisnik i djelovodnik);
- dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, prijem i otprema računa);
- rad službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu);
- razvođenje predmeta i akata;
- rokovnik predmeta;
- otpremanje pošte;
- pečati organa vlasti (namjena, oblik, sadržaj, izrada, čuvanje i upotreba, evidencije, nestanak i izrada novog umjesto nestalog pečata);
- arhiviranje predmeta.

Pravni izvori:

1. Odluka o kancelarijskom poslovanju u institucijama ("Službeni glasnik BiH", broj 74/14).
2. Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 30/15).
3. Zakon o pečatu institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98, 14/03 i 62/11).
4. Uputstvo o postupku i načinu izrade, načinu vođenja i sadržaju evidencije o pečatima, uništavanju i stavljanju van upotrebe pečata institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 6/12).
5. Pravilnik o preuzimanju arhivske građe u Arhiv Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03).
6. Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske građe u Arhivu Bosne i Hercegovine i registraturne građe u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03).
7. Uputstvo o arhivskoj knjizi, čuvanju registraturne i arhivske građe, odabiranju arhivske građe i primopredaji arhivske građe između ministarstava, službi, institucija i

drugih tijela Vijeća ministara BiH i Arhiva BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/06).

6. Javne finansije u institucijama Bosne i Hercegovine

Gradivo:

- budžet (usvajanje, predlaganje i odobravanje godišnjeg budžeta, prioritet u plaćanju, likvidnost budžeta, makroekonomske projekcije, prihodi, klasifikacija);
- Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine (institucija, plasiranje sredstava, investiranje);
- trezorski sistem poslovanja (pojam, uvid u dokumentaciju, priznavanje rashoda);
- budžetski korisnik (status, registar, obaveze, dostavljanje izvještaja, upravljačka odgovornost, dostava budžetskog zahtjeva, operativni plan, interni akti za stvaranje i evidentiranje obaveza);
- prihodi za finansiranje budžeta (obezbjeđenje prihoda, prihodi po izvorima, priznavanje prihoda);
- budžetska rezerva (finansiranje iz rezerve, iznos);
- centralizovana isplata plata - uloga Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine;
- finansijsko upravljanje i kontrola (nadležnost, komponente, rizik);
- takse (nastanak obaveze, zastara, povrat, oslobođanje);
- ino zaduživanja i servisiranja međunarodnih obaveza (pravni osnov, obuhvatnost, fiskalni agent, zaduživanje entiteta i Brčko Distrikta);
- Centralna banka Bosne i Hercegovine (Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine - sastav, mandat, smjena člana, profit, revizija računa; Centralni ured Centralne banke i glavne jedinice - osnovni zadatak; devizni kurs valute Bosne i Hercegovine; obavezne rezerve kod Centralne banke - procenat obavezne rezerve);
- globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosne i Hercegovine (forma usvajanja, procjene prihoda od indirektnih poreza u Bosni i Hercegovini, fiskalni cilj);
- Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine (donošenje odluka, finansiranje, Savjetodavna grupa, organizacione i administrativne funkcije);
- interna revizija (aktivnost, funkcija, kriterij, sukob, propisana obaveza, primjena);
- Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine (ustanova, nadležnost Koordinacionog odbora);
- Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (imenovanja, pravo revizora, specijalna revizija, nacrt revizije, imunitet, budžet Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine, sistem obezbjeđenja kvaliteta);
- indirektni porez (obuhvatnost, nadležnost, način uplate);
- Uprava za indirektno oporezivanje (status, organizaciona struktura, jedinstveni račun, ugovor o obavljanju bankarskog i fiskalnog agenta, predsjedavajući Upravnog odbora UIO, direktor UIO);
- javna nabavka (primjena, ugovorni organ, izuzeća, vrijednosni razredi, nadležnost Agencije za javne nabavke, Odbor Agencija za javne nabavke, prijem ponude, skraćeni rokovi);
- Ured za razmatranje žalbi po javnim nabavkama Bosne i Hercegovine (članovi, izvještaji, žalilac);
- akcize (proizvodi, osnovica, zakon, naplata i raspodjela, kontrola, markice, minimalna akciza);

- prihodi od indirektnih poreza (kriterij za raspodjelu, način raspodjele);
- porez na dodanu vrijednost (pojam, vrsta poreza, nastanak obaveze, osnovica za obračun, izuzeće, poreski period, podnošenje prijave za plaćanje PDV-a, PDV obveznik);
- dugoročni dug (period trajanja, Savjetodavna komisija za dug, ograničenje zaduživanja, državne garancije);
- Odbor za reviziju – uspostava;
- glavna knjiga trezora;
- restrukturiranje rashoda;
- unutrašnji dug – pojam;
- privremeno finansiranje – provođenje.

Pravni izvori:

1. Ustav Bosne i Hercegovine (Aneks IV Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i ("Službeni glasnik BiH", broj 25/2009 - Amandman I)
2. Zakon o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22);
3. Zakon o administrativnim taksama ("Službeni glasnik BiH", br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 i 98/12);
4. Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 52/05, 103/09 i 90/16);
5. Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03 - ispr., 9/05, 76/06 i 32/07);
6. Zakon o Fiskalnom vijeću u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 63/08);
7. Zakon o internoj reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 27/08 i 32/12);
8. Zakon o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06);
9. Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 i 91/17);
10. Zakon o javnim nabavkama (Službeni glasnik BiH", br. 39/14 i 59/22);
11. Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 i 50/22);
12. Zakon o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda (Službeni glasnik BiH", br. 55/04, 34/07, 49/09 i 91/17);
13. Zakon o porezu na dodatnu vrijednost (Službeni glasnik BiH", br. 09/05, 35/05, 100/08 i 33/17);
14. Zakon o Upravi za indirektno oporezivanje (Službeni glasnik BiH", broj 89/05);
15. Odluka o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 59/19);
16. Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/15 i 91/17);
17. Uputstvo o sadržaju i načinu vođenja Registra korisnika budžeta institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 52/13).

7. Osnovi evropskih integracija**Gradivo:**

- istorijat razvoja Evropske unije (osnivački ugovori, revizije osnivačkih ugovora i njihove tekovine);
- institucionalna struktura Evropske unije i sistem odlučivanja u Evropskoj uniji (institucije EU, savjetodavna tijela EU, agencije i službe EU, zakonodavni

- trougao EU, postupci usvajanja propisa EU i sistem glasanja);
- pravni sistem Evropske unije i nadležnosti Evropske unije (izvori prava EU, instrumenti prava EU i nadležnosti EU);
- politike Evropske unije (npr. budžet; unutrašnje tržište; ekonomska i monetarna unija; zajednička poljoprivredna politika, zajednička vanjska i sigurnosna politika; pravda, sloboda i sigurnost);
- politika proširenja Evropske unije (istorijat proširenja EU, ključni elementi i instrumenti politike proširenja EU);
- Bosna i Hercegovina i Evropska unija (hronologija odnosa između BiH i EU, proces pristupanja BiH u EU, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, koordinacija procesa evropskih integracija, usklađivanje zakonodavstva BiH s zakonodavstvom EU, finansijsko – tehnička pomoć EU i prevođenje u procesu evropskih integracija).

Pravni izvori i literatura:

1. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane i Bosne i Hercegovine, sa druge strane ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 10/08).
2. Odluka o sistemu koordinacije procesa evropskih integracija u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 72/16 i 35/18).
3. Odluka o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije ("Službeni glasnik BiH", br. 75/16 i 02/18).
4. Pojmovnik evropskih integracija, Direkcija za evropske integracije, Sarajevo, 2020. godina.
5. Šta donosi instrument pretprijetne pomoći IPA III 2021. – 2027., Direkcija za evropske integracije, Sarajevo, 2021. godina.

Pored propisa objavljenih u "Službenom glasniku BiH", ostali navedeni materijal, u izdanju Direkcije za evropske integracije, objavljen je na web stranicama Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine www.ads.gov.ba i Direkcije za evropske integracije www.dei.gov.ba, a informacije vezane za gradivo dostupne su i na www.europa.eu.

Član 3.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-757/23

30. juna 2023. godine

Sarajevo

Direktor

Neven Akšamija, s. r.

Na temelju članka 5. Odluke o načinu polaganja javnog i stručnog ispita ("Službeni glasnik BiH" br. 96/07, 43/10, 103/12 i 56/19) i članka 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), Agencija za državnu službu donosi

PRAVILNIK**O IZMJENAMA PRAVILNIKA O PROGRAMU
POLAGANJA JAVNOG ISPITA****Članak 1.**

U Pravilniku o programu polaganja javnog ispita ("Službeni glasnik BiH", br. 28/08 i 18/12), u članku 1. stavak (2) tekst: ("Službeni glasnik BiH" br. 96/07 i 43/10)" mijenja se i glasi: ("Službeni glasnik BiH" br. 96/07, 43/10, 103/12 i 56/19)".

Članak 2.

Članak 5. mijenja se i glasi:

"Članak 5.

(Dijelovi područja – gradivo i pravni izvori)

1. Temelji ustavnog sustava Bosne i Hercegovine

Gradivo:

- opće karakteristike Bosne i Hercegovine kao države;
- ljudska prava i temeljne slobode;
- nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine;
- nadležnosti entiteta;
- dodatne nadležnosti Bosne i Hercegovine;
- Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (Predstavnički dom i Dom naroda – izbor, mandat, sastav, način odlučivanja i nadležnosti);
- Predsjedništvo Bosne i Hercegovine (izbor, mandat, sastav i nadležnosti);
- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (imenovanje, mandat, sastav i nadležnosti);
- Ustavni sud Bosne i Hercegovine (sastav, način izbora i odlučivanja i odluke);
- Centralna banka Bosne i Hercegovine (sastav i nadležnosti);
- temelji ustavnog sustava Federacije Bosne i Hercegovine (opće karakteristike, sastav, zakonodavna, izvršna i sudbena vlast);
- temelji ustavnog sustava Republike Srpske (opće karakteristike, zakonodavna, izvršna i sudbena vlast);
- Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine.

Pravni izvori:

1. Ustav Bosne i Hercegovine (Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini – Aneks IV) i Amandman I na Ustav Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09).
2. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine sa amandmanima ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05 i 88/08).
3. Ustav Republike Srpske sa amandmanima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 i 117/05).

2. Temelji sustava državne uprave Bosne i Hercegovine

Gradivo:

- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (sastav, imenovanje, odobravanje i smjenjivanje, način rada i odlučivanja);
- uredi, službe i radna tijela Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (stalna tijela, privremena tijela);
- odnosi Vijeća ministara i drugih tijela u Bosni i Hercegovini (odnosi sa Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine);
- ministarstva Bosne i Hercegovine (broj i nadležnosti);
- pojam organa uprave;
- poslovi uprave (izvršavanje zakona i drugih propisa, obavljanje upravnog nadzora, donošenje propisa, predlaganje i davanje preporuka u pogledu zakona i drugih propisa, odgovaranje na pitanja zakonodavne i izvršne vlasti, obavljanje drugih upravnih i stručnih poslova);
- povjeravanje javnih ovlaštenja;
- odnos organa uprave prema Parlamentarnoj skupštini;
- odnos organa uprave prema Vijeću ministara;

- međusobni odnosi organa uprave;
- načela organizacije organa uprave;
- osnivanje i vrste organa uprave Bosne i Hercegovine;
- pravilnik o unutarnjem ustrojstvu organa uprave (sadržina i način donošenja);
- rukovođenje organima uprave;
- rukovoditelj organa uprave i njegovi zamjenici (imenovanje i smjenjivanje i ovlaštenja);
- rukovodeći državni službenici i njihova odgovornost;
- odgovornost rukovoditelja organa uprave i njegovih zamjenika;
- inspekcijski nadzor (ko obavlja inspekcijski nadzor, pokretanje postupka, ovlaštenja inspektora, vrste upravnih mjera, povjeravanje poslova specijaliziranim pravnim osobama);
- upravna inspekcija;
- sredstva za rad organa uprave;
- propisi i drugi akti organa uprave.

Pravni izvori:

1. Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08).
2. Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17).
3. Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17).
4. Poslovnik o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/03).

3. Upravni postupak i upravni spor

Gradivo:

(1) Upravni postupak:

- važenje zakona, posebni postupci i supsidijarna primjena zakona;
- temeljna načela upravnog postupka;
- nadležnost (stvarna i mjesna nadležnost, sukob nadležnosti, službena osoba ovlaštena za vođenje postupka i za rješavanje, pravna pomoć, izuzeće);
- stranka i njeno zastupanje;
- komuniciranje organa i stranaka;
- dostavljanje pismena;
- rokovi (vrste i računanje rokova);
- povrat u prijašnje stanje;
- održavanje reda;
- troškovi postupka;
- pokretanje postupka i zahtjevi stranaka;
- postupak do donošenja rješenja;
- dokazivanje;
- rješenje;
- zaključak;
- žalba;
- izvanredni pravni lijekovi;
- pravne posljedice poništavanja i ukidanja rješenja;
- izvršno rješenje i zaključak;
- izvršenje rješenja.

(2) Upravni spor:

- pojam upravnog spora;
- pravo na pokretanje upravnog spora;
- nadležnost za rješavanje upravnog spora;
- upravni akti protiv kojih se može voditi upravni spor;

- akti protiv kojih se ne može voditi upravni spor;
- pobijanje upravnog akta;
- pokretanje upravnog spora;
- odluke suda u upravnom sporu;
- izvanredni pravni lijekovi;
- troškovi postupka;
- obveznost presuda;
- postupak zaštite sloboda i prava zagarantiranih Ustavom.

Pravni izvori:

1. Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/0, 41/13 i 53/16).
2. Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10).

4. Temelji radnih odnosa**Gradivo:**

- (1) Radni odnosi uposlenika u institucijama Bosne i Hercegovine:
 - temeljni pojmovi u svezi sa uposlenicima institucija Bosne i Hercegovine;
 - prijem u radni odnos;
 - javni natječaj;
 - ugovor o radu;
 - probni rad;
 - odmori i odsustva;
 - zaštita uposlenika;
 - ocjena rada uposlenika;
 - pripravnici i volonterski rad;
 - stručni ispit;
 - stegovna odgovornost;
 - prestanak ugovora o radu;
 - prava i obveze i zaštita prava iz radnog odnosa uposlenika;
 - stavljanje uposlenika na raspolaganje;
 - pravilnik o radu;
 - kolektivni ugovor;
 - reprezentativni sindikat;
 - štrajk;
 - nadzor nad primjenom propisa o radu.
- (2) Radni odnosi državnih službenika:
 - opći pojmovi o državnoj službi;
 - radna mjesta u državnoj službi;
 - prava državnih službenika;
 - dužnosti državnih službenika;
 - nespojivosti s dužnostima državnih službenika;
 - dozvoljene dodatne aktivnosti državnih službenika;
 - tajnik s posebnim zadatkom;
 - savjetnici;
 - interno oglašavanje;
 - javno oglašavanje;
 - opći uvjeti za postavljenje državnog službenika;
 - povjerenstvo za izbor državnih službenika;
 - javni natječaj i izborni proces;
 - postavljenje državnog službenika;
 - zapošljavanje na određeno vrijeme;
 - probni period;
 - ocjena rada i unapređenje;
 - premještanje (interni i eksterni) i izravno preuzimanje;
 - prekomjernost;
 - uvjeti rada državnog službenika (odmori, odsustva, rad sa skraćenim radnim vremenom);
 - prestanak radnog odnosa državnog službenika;

- stegovna odgovornost državnog službenika i stegovni postupak;
- upravljanje državnom službom (institucije, Agencija za državnu službu, Odbor državne službe za žalbe).

Pravni izvori:

1. Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17).
2. Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17).
3. Odluka o slučajevima u kojima se može dati odobrenje državnom službeniku da obavlja dodatnu aktivnost ("Službeni glasnik BiH", br. 21/04 i 58/10).
4. Odluka o načinu polaganja javnog i stručnog ispita ("Službeni glasnik BiH", br. 96/07, 43/10, 103/12 i 56/19).
5. Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja internih natječaja, internih i eksternih premještanja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 62/10, 30/14 i 38/17).
6. Pravilnik o stegovnoj odgovornosti državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 20/03 i 94/10).

5. Uredsko poslovanje u organima uprave**Gradivo:**

- pojam, sadržina i načela uredskog poslovanja;
- akti koji se primjenjuju u uredskom poslovanju (odluke, rješenja, donositelji istih);
- značenje pojedinih termina u uredskom poslovanju (akt, prilog, predmet, dosije, fascikl, pisarnica, arhiva);
- temeljne knjige evidencije u uredskom poslovanju;
- klasifikacijske oznake predmeta i akata;
- primanje, otvaranje, pregledanje i raspoređivanje (signiranje) pošte;
- zavođenje akata (način i vrijeme zavođenja, prijemni štambilj);
- evidencija o predmetima i aktima (upisnik i djelovodnik);
- dostavljanje predmeta i akata u rad (interna dostavna knjiga, prijem i otprema računa);
- rad službenika ovlaštenih za rješavanje predmeta i akata (prikupljanje podataka, sastavni dijelovi službenog akta, vraćanje riješenih predmeta u pisarnicu);
- razvođenje predmeta i akata;
- rokovnik predmeta;
- otpremanje pošte;
- pečati organa vlasti (namjena, oblik, sadržaj, izrada, čuvanje i uporaba, evidencije, nestanak i izrada novog umjesto nestalog pečata);
- arhiviranje predmeta.

Pravni izvori:

1. Odluka o uredskom poslovanju u institucijama ("Službeni glasnik BiH", broj 74/14).
2. Naputak o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 30/15).
3. Zakon o pečatu institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98, 14/03 i 62/11).
4. Naputak o postupku i načinu izrade, načinu vođenja i sadržini evidencije o pečatima, uništavanju i stavljanju izvan uporabe pečata institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 6/12).

5. Pravilnik o preuzimanju arhivske građe u Arhiv Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03).
6. Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske građe u Arhivu Bosne i Hercegovine i registraturne građe u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 10/03).
7. Naputak o arhivskoj knjizi, čuvanju registraturne i arhivske građe, odabiranju arhivske građe i primopredaji arhivske građe između ministarstava, službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara BiH i Arhiva BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/06).

6. Javne financije u institucijama Bosne i Hercegovine

Gradivo:

- proračun (usvajanje, predlaganje i odobravanje godišnjeg proračuna, prioritet u plaćanju, likvidnost proračuna, makroekonomske projekcije, prihodi, klasifikacija);
- Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine (institucija, plasiranje sredstava, investiranje);
- trezorski sustav poslovanja (pojam, uvid u dokumentaciju, priznavanje rashoda);
- proračunski korisnik (status, registar, obveze, dostavljanje izvješća, upravljačka odgovornost, dostava proračunskog zahtjeva, operativni plan, interni akti za stvaranje i evidentiranje obveza);
- prihodi za financiranje proračuna (obezbjeđenje prihoda, prihodi po izvorima, priznavanje prihoda);
- proračunska rezerva (financiranje iz rezerve, iznos);
- centralizovana isplata plaća - uloga Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine;
- finansijsko upravljanje i kontrola (nadležnost, komponente, rizik);
- takse (nastanak obveze, zastara, povrat, oslobođanje);
- ino zaduživanja i servisiranja međunarodnih obveza (pravni temelj, obuhvatnost, fiskalni zastupnik, zaduživanje entiteta i Brčko Distrikta);
- Centralna banka Bosne i Hercegovine (Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine - sastav, mandat, smjena člana, profit, revizija računa; Centralni ured Centralne banke i glavne jedinice - temeljni zadatak; devizni kurs valute Bosne i Hercegovine; obvezne rezerve kod Centralne banke - postotak obvezne rezerve);
- globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini (forma usvajanja, procjene prihoda od neizravnih poreza u Bosni i Hercegovini, fiskalni cilj);
- Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine (donošenje odluka, financiranje, Savjetodavna grupa, organizacijske i administrativne funkcije);
- interna revizija (aktivnost, funkcija, kriteriji, sukob, propisana obveza, primjena);
- Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine (uspostava, nadležnost Koordinacijskog odbora);
- Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (imenovanja, pravo revizora, specijalna revizija, nacrt revizije, imunitet, proračun Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine, sustav osiguranja kvaliteta);
- neizravni porez (obuhvatnost, nadležnost, način uplate);
- Uprava za neizravno oporezivanje (status, organizacijska struktura, jedinstveni račun, ugovor o obavljanju bankarskog i fiskalnog zastupnika, predsjedatelj Upravnog odbora UIO, ravnatelj UIO);

- javna nabava (primjena, ugovorni organ, izuzeća, vrijednosni razredi, nadležnost Agencije za javne nabave, Odbor Agencije za javne nabave, prijem ponude, skraćeni rokovi);
- Ured za razmatranje žalbi po javnim nabavama Bosne i Hercegovine (članovi, izvješća, žalitelji);
- akcize (proizvodi, osnovica, zakon, naplata i raspodjela, kontrola, markice, minimalna akciza);
- prihodi od neizravnih poreza (kriterij za raspodjelu, način raspodjele);
- porez na dodanu vrijednost (pojam, vrsta poreza, nastanak obveze, osnovica za obračun, izuzeće, poreski period, podnošenje prijave za plaćanje PDV-a, PDV obveznik);
- dugoročni dug (razdoblje trajanja, Savjetodavno povjerenstvo za dug, ograničenje zaduživanja, državne garancije);
- Odbor za reviziju – uspostava;
- glavna knjiga trezora;
- restrukturiranje rashoda;
- unutarnji dug – pojam;
- privremeno financiranje – provođenje.

Pravni izvori:

1. Ustav Bosne i Hercegovine (Aneks IV Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i ("Službeni glasnik BiH", broj 25/2009 - Amandman I)
2. Zakon o financiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22);
3. Zakon o administrativnim taksama ("Službeni glasnik BiH", br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 i 98/12);
4. Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 52/05, 103/09 i 90/16);
5. Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03 - ispr., 9/05, 76/06 i 32/07);
6. Zakon o Fiskalnom vijeću u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 63/08);
7. Zakon o internoj reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 27/08 i 32/12);
8. Zakon o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06);
9. Zakon o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 i 91/17);
10. Zakon o javnim nabavama (Službeni glasnik BiH", br. 39/14 i 59/22);
11. Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH", br. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 i 50/22);
12. Zakon o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda (Službeni glasnik BiH", br. 55/04, 34/07, 49/09 i 91/17);
13. Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Službeni glasnik BiH", br. 09/05, 35/05, 100/08 i 33/17);
14. Zakon o Upravi za neizravno oporezivanje (Službeni glasnik BiH", broj 89/05);
15. Odluka o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 59/19);
16. Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/15 i 91/17);

17. Naputak o sadržini i načinu vođenja Registra korisnika proračuna institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 52/13).

7. Temelji europskih integracija

Gradivo:

- povijest razvitka Europske unije (osnivački ugovori, revizije osnivačkih ugovora i njihove tekovine);
- institucionalna struktura Europske unije i sustav odlučivanja u Europskoj uniji (institucije EU, savjetodavna tijela EU, agencije i službe EU, zakonodavni trougao EU, postupci usvajanja propisa EU i sustav glasovanja);
- pravni sustav Europske unije i nadležnosti Europske unije (izvori prava EU, instrumenti prava EU i nadležnosti EU);
- politike Europske unije (npr. proračun; unutarnje tržište; ekonomska i monetarna unija; zajednička poljoprivredna politika, zajednička vanjska i sigurnosna politika; pravda, sloboda i sigurnost);
- politika proširenja Europske unije (povijest proširenja EU, ključni elementi i instrumenti politike proširenja EU);
- Bosna i Hercegovina i Europska unija (hronologija odnosa između BiH i EU, proces pristupanja BiH u EU, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, koordinacija procesa europskih integracija, usklađivanje zakonodavstva BiH s zakonodavstvom EU, finansijsko – tehnička pomoć EU i prevođenje u procesu europskih integracija).

Pravni izvori i literatura:

1. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane i Bosne i Hercegovine, sa druge strane ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 10/08).
2. Odluka o sustavu koordinacije procesa europskih integracija u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 72/16 i 35/18).
3. Odluka o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Europske unije ("Službeni glasnik BiH", br. 75/16 i 02/18).
4. Pojmovnik europskih integracija, Direkcija za europske integracije, Sarajevo, 2020. godina.
5. Šta donosi instrument pretprijetne pomoći IPA III 2021. – 2027., Direkcija za europske integracije, Sarajevo, 2021. godina.

Pored propisa objavljenih u "Službenom glasniku BiH", ostali navedeni materijal, u izdanju Direkcije za europske integracije, objavljen je na web stranicama Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine www.ads.gov.ba i Direkcije za europske integracije www.dei.gov.ba, a informacije u svezi sa gradivom dostupne su i na www.europa.eu.

Članak 3.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-757/23

30. lipnja 2023. godine

Sarajevo

Ravnatelj

Neven Akšamija, v. r.

АГЕНЦИЈА ЗА СТАТИСТИКУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

657

На основу члана 8 став 2 тачка х) Закона о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04

и 42/04), Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује

САОПШТЕЊЕ

О ПРОСЈЕЧНОЈ МЈЕСЕЧНОЈ БРУТО ПЛАТИ ЗАПОСЛЕНИХ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА МАЈ 2023. ГОДИНЕ

1. Просјечна мјесечна бруто плата по запосленом остварена у Босни и Херцеговини за мај 2023. године износи 1 967 КМ.

Број 10-43-7-1-591-1-2/23

18. јула 2023. године

Сарајево

Директор

Весна Ћужић, с. р.

На основу члана 8. став 2. тачка h) Закона о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује

САОПШТЕЊЕ

О ПРОСЈЕЧНОЈ МЈЕСЕЧНОЈ БРУТО ПЛАЦИ ЗАПОСЛЕНИХ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА МАЈ 2023. ГОДИНЕ

1. Просјечна мјесечна бруто плаћа по запосленом остварена у Босни и Херцеговини за мај 2023. године износи 1 967 КМ.

Број 10-43-7-1-591-1-2/23

18. јула 2023. године

Сарајево

Директорка

Vesna Čužić, s. r.

На основу члана 8. став 2. тачка h) Закона о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује

ПРИОПШТЕЊЕ

О ПРОСЈЕЧНОЈ МЈЕСЕЧНОЈ БРУТО ПЛАЦИ ЗАПОСЛЕНИХ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА СВИБАНЈ 2023. ГОДИНЕ

1. Просјечна мјесечна бруто плаћа по запосленом остварена у Босни и Херцеговини за свибанј 2023. године износи 1 967 КМ.

Број 10-43-7-1-591-1-2/23

18. септембра 2023. године

Сарајево

Равнатељница

Vesna Čužić, v. r.

658

На основу члана 7 став 2 Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 50/08) и члана 8. став 2. тачка х) Закона о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује

САОПШТЕЊЕ

О ПРОСЈЕЧНОЈ ИСПЛАЋЕНОЈ МЈЕСЕЧНОЈ НЕТО ПЛАТИ ЗАПОСЛЕНИХ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА МАЈ 2023. ГОДИНЕ

1. Просјечна исплаћена мјесечна нето плата по запосленом остварена у Босни и Херцеговини за мај 2023. године износи 1 275 КМ.

Број 10-43-7-1-591-1-2/23

18. јула 2023. године

Сарајево

Директор

Весна Ћужић, с. р.